

Natur och stadskultur

LISA TORELLS UTSTÄLLNING *Trottoaren, ett mästerverk* är en video från en vad hon kallar för etnografisk promenad i Tromsø. Under vinterhalvåret syns varken äldre eller handikappade ute på gatorna på grund av de dåligt underhållna trottoarerna.

Lisa Torell har länge intresserat sig för det offentliga rummet. Hon har ställt frågor som kretsat kring hur rummen skapats, deras funktion och hur de ser ut. Det handlar naturligtvis om mänskliga rättigheter, tillgänglighet och ett ifrågasättande av stadsutvecklingsprojekt. Ett verk visar på det som kan tyckas meningslös sysselsättning och påminner mig starkt om de arbetsplatser som jag besökte strax innan murens fall i DDR. Fabriker som fungerade som kulisser för en ekonomiskt bankrutt stat där arbetarna fick lön men utan att utföra meningsfullt arbete. Hos Lisa Torell går det igen i en video som visar Gdansk, en stad med hög arbetslöshet men där politikerna lockar med autenticitet som säljknep och låter måla om för länge sedan utrangerade staket. Lisa Torell arbetar platsspecifikt, och på Marabouparken visas arbeten gjorda 2015–2019 från så vitt skilda platser som Istanbul, Norrköping, Sundbyberg och Venedig.

På Marabouparken möter vi bilder som visar omsorg och omhändertagande eller likgiltighet och försummelse i Lisa

Torells polemik med pågående stadsutveckling där nöje snarare än nytta präglar planerna.

MARIKA TROILIS UTSTÄLLNING *Vattennära rekreation* handlar det också om det offentliga. Även här finns den kritiska blicken. Upprinnelsen till verket är ett antal dokument som berör Sundbybergs framtida utveckling och planer kring Bällstaån. Vattnet i Bällstaån har länge varit otjänligt men här liksom på andra stadsnära platser där mer eller miljöfarlig verksamhet pågått, planeras nu framtida förhoppningsvis framtida bostäder. I Bällstaån finns bäver och i utställningen ligger en bit trädstam där en bäver varit framme och gnagt. Bävrarna är hotade av bygget, i taket hänger dunkar med vatten från Bällstaån. Nog så talande. Lukten om inte annat får besökaren att inse att detta vatten icke är avsett för rekreation.

I konsthallens Gästrum har kollektivet Vem äger staden kartlagt Stockholms köpcentrum. Med all önskvärd tydlighet visas den diskrepans mellan invånarnas rättigheter till dessa rum och ägarnas förhållningssätt till exempel till demonstrationsrätten. •

Utställningarna "Trottoaren, ett mästerverk." av Lisa Torell, "Vattennära rekreation" av Marika Troili och "Vem äger staden?" visas på Marabouparken, Sundbyberg till den 28 april.

Installationsvy, Lisa Torell.
"Trottoaren, ett mästerverk."
Foto Jean-Baptiste Béranger.